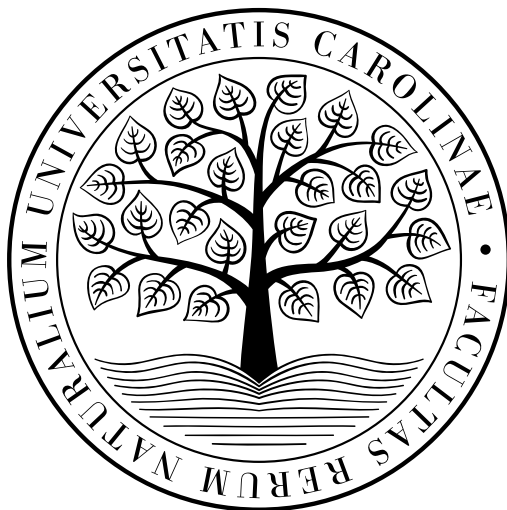

Přírodovědecká fakulta
Univerzita Karlova

Úkol č. 2: Generalizace budov LOD0

Algoritmy počítačové kartografie

Eliška Králová, Eliška Pospěchová

1.N-GKDPZ

Praha 2025

1 Zadání

Úloha č. 2: Generalizace budov LOD0

Vstup: množina budov $B = \{B_i\}_{i=1}^n$, $B_i = \{P_{i,j}\}_{j=1}^m$.

Výstup: $G(B_i)$.

Ze souboru načtete vstupní data představovaná lomovými body budov a proved'te generalizaci budov do úrovně detailu LOD0. Pro tyto účely použijte vhodnou datovou sadu, např. ZABAGED, testován provd'te nad třemi datovými sadami (historické centrum, sídliště, izolovaná zástavba).

Pro každou budovu určete její hlavní směry metodami:

- Minimum Area Enclosing Rectangle,
- PCA.

U první metody použijte některý z algoritmů pro konstrukci konvexní obálky. Budovu při generalizaci do úrovně LOD0 nahraďte obdélníkem orientovaným v obou hlavních směrech, se středem v těžišti budovy, jeho plocha bude stejná jako plocha budovy. Výsledky generalizace vhodně vizualizujte.

Otestujte a porovnejte efektivitu obou metod s využitím hodnotících kritérií. Pokuste se rozhodnout, pro které tvary budov dávají metody nevhodné výsledky, a pro které naopak poskytují vhodnou aproximaci.

Hodnocení:

Krok	Hodnocení
Generalizace budov metodami Minimum Area Enclosing Rectangle a PCA.	15b
<i>Generalizace budov metodou Longest Edge.</i>	<i>+5b</i>
<i>Generalizace budov metodou Wall Average.</i>	<i>+8b</i>
<i>Generalizace budov metodou Weighted Bisector</i>	<i>+10b</i>
<i>Implementace další metody konstrukce konvexní obálky.</i>	<i>+5b</i>
<i>Ošetření singulárních případů při generování konvexní obálky.</i>	<i>+2b</i>
<i>Načtení vstupních dat ze *.shp.</i>	<i>+10b</i>
Max celkem:	55b

2 Údaje o bonusových úlohách

V rámci této úlohy jsou řešeny tyto bonusové úlohy: *Generalizace budov metodou Longest Edge* (5b), *Generalizace budov metodou Wall Average* (8b), *Generalizace budov metodou Weighted Bisector* (10b), *Implementace další metody konstrukce konvexní obálky* (5b), *Načtení vdtupních dat ze *.shp* (10b).

3 Popis a rozbor problému

Generalizace budov

Generalizace je proces, jehož cílem je zjednodušit jednotlivé objekty v závislosti na velikosti měřítko mapy. Tedy například aby při oddalování mapy byly objekty zakresleny s menším detailem. Generalizace budov zahrnuje různé aspekty, mezi něž patří zjednodušení geometrie, seskupování blízkých objektů, změna velikosti a polohy, výběr zobrazovaných objektů a zachování charakteristických rysů. Při těchto metodách jsou však vždy zachovány topologické vztahy objektů. Prakticky se generalizace využívá například v kartografii, GIS nebo navigačních systémech. K automatizaci generalizace se používají především algoritmy *Minimum Area Enclosing/Bounding Rectangle*, *Principal Component Analysis*, *Longest Edge*, *Weighted Bisector* nebo *Wall Average*. Všechny zmíněné algoritmy se využívají i pro detekování hlavního směru objektu, neboť základem generalizace je také zachování orientace vzhledem k ostatním objektům. U nich byla zachována též stejná plocha mezi budovou A po provedení vybraného algoritmu a původní budovou A_b . Výsledné vrcholy V'_i vytvořeného obdélníku jsou spočteny pomocí těžiště T , směrových vektorů u_i a poměru ploch k :

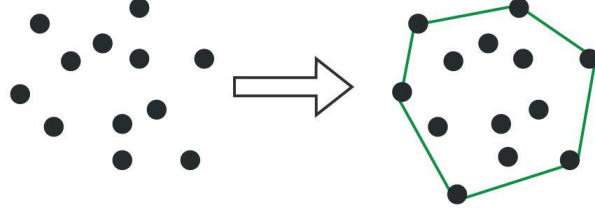
$$V'_i = T + u'_i = T + \sqrt{k}u_i, \quad (1)$$

kde poměr ploch a směrový vektor:

$$\begin{aligned} k &= \frac{A_b}{A} \\ u_i &= V_i - T. \end{aligned} \quad (2)$$

Konvexní obálka

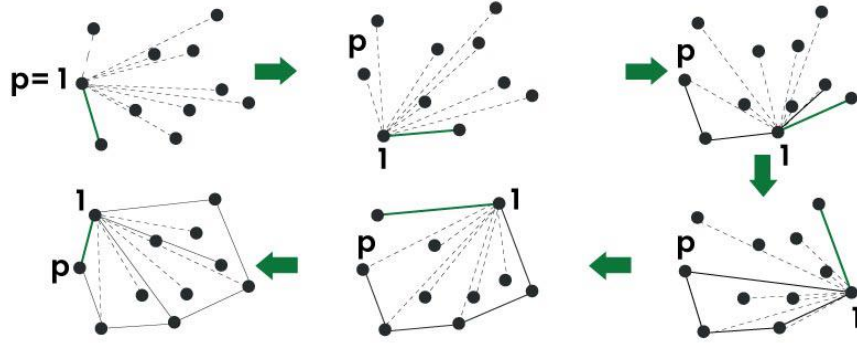
Konvexní obálka je taková množina bodů, která je minimální a všechny body leží uvnitř tohoto konvexního mnohoúhelníku (*Obrázek 1*). Pro konvexní mnohoúhelník platí, že všechny jeho vnitřní úhly nejsou větší než 180° . Konvexní obálka slouží jako pomocná struktura některých algoritmů a používá se například při plánování pohybu robotů nebo detekci tvaru a natočení objektů. Mezi metody pro konstrukci konvexní obálky patří například *Jarvis Scan*, *Graham Scan*, *Quick Hull*, *Inkrementální konstrukce* nebo *Divide and Conquer*.

Obrázek 1: Konvexní obálka (zdroj: GeeksforGeeks 2024)

Jarvis Scan

Jarvis Scan (Obrázek 2) je metoda konstrukce konvexní obálky vhodná pro množiny bodů menších velikostí. Principem je maximalizace úhlů ω mezi krajními body množiny. Algoritmus vezme první bod q (tzv. pivot) o minimální y-souřadnici, který s jistotou leží na konvexní obálce. Jako další bod je vybrán takový, který leží co nejvíc vlevo od pivotu (co nejmenší x-souřadnice). Následně se do konvexní obálky přidávají body, které svírají s poslední dvojicí bodů v obálce největší úhel ω . Tento proces se opakuje do té doby, než se dostaneme k počátečnímu bodu (pivot).

Obrázek 2: Algoritmus Jarvis Scan (zdroj: GeeksforGeeks 2024)

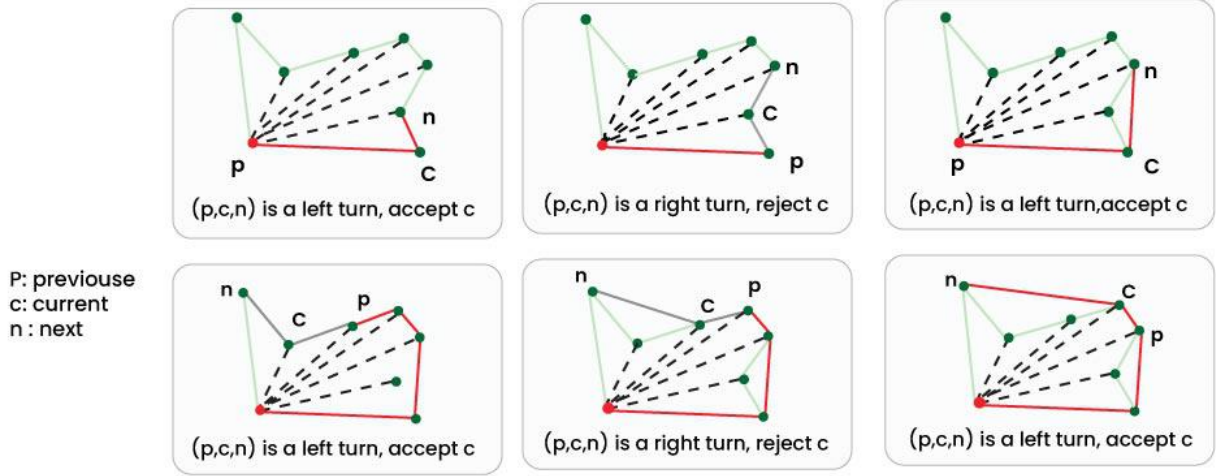
$$p_{j+1} = \arg \max_{p_i \in P} \angle (p_{j-1}, p_j, p_i) \quad (3)$$

Graham Scan

Graham Scan (Obrázek 3) je oproti předchozí metodě vhodný pro větší množiny bodů. V prvním kroku je nalezen výchozí bod (pivot) stejným způsobem jako u metody Jarvis Scan. Dále jsou všechny body z množiny seřazeny podle velikosti úhlu ω , který svírají s přímkou procházející pivotem a rovnoběžnou s osou x. Takto seřazené body jsou následně procházeny a je u nich vyhodnocováno kritérium levotočivosti:

$$p_j \begin{cases} \notin \mathcal{H}, & p_{j+1} \in \sigma_r(p_{j-1}, p_j), \\ ? \in \mathcal{H}, & p_{j+1} \in \sigma_l(p_{j-1}, p_j). \end{cases} \quad (4)$$

Jestliže se následující bod p_{j+1} nachází napravo (pravá polovina σ_r) od přímky procházející posledními dvěma body, je do konvexní obálky přidán právě procházený bod a poslední bod p_j je naopak z konvexní obálky vyjmut.

Obrázek 3: Algoritmus Graham Scan (zdroj: GeeksforGeeks 2025)

Minimum Area Enclosing/Bounding Rectangle

Základní účel tohoto algoritmu je detekce natočení budovy. Pomocí algoritmu se také hledá nejmenší obdélník obklopující množinu bodů P . Nejprve je nutné vytvořit kolem množiny konvexní obálku, kterou následně rotujeme o úhel $-\sigma$ tak, aby postupně byla každá hrana rovnoběžná s osou x :

$$P_0 = R(-\sigma)P \Rightarrow \begin{bmatrix} x_r \\ y_r \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos(-\sigma) & -\sin(-\sigma) \\ \sin(-\sigma) & \cos(-\sigma) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} \quad (5)$$

Po každém takovém otočení se spočte plocha obdélníku, kdy jako výsledek je brán takový obdélník, který má nejmenší plochu. Tento obdélník je otočen zpět o daný úhel σ . Stejný způsob rotace je využit i u ostatních metod generalizace.

Principal Component Analysis

Dalším algoritmem pro hledání hlavních směrů oobjektů je *Metoda hlavních komponent* (PCA). K tomu se využívá singulární rozklad matice:

$$C = U\Sigma V^T, \begin{bmatrix} c_{11} & c_{12} \\ c_{21} & c_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} u_{11} & u_{12} \\ u_{21} & u_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \sigma_1 & 0 \\ 0 & \sigma_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_{11} & v_{12} \\ v_{21} & v_{22} \end{bmatrix}^T, \quad (6)$$

kde C je kovarianční matice:

$$C = \begin{bmatrix} C(A, A) & C(A, B) \\ C(B, A) & C(B, B) \end{bmatrix}, C(A, B) = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (A_i - \mu_A)(B_i - \mu_B), \quad (7)$$

matice U a V jsou ortogonální matice, tzn. sloupcové vlastní vektory jsou na sebe kolmé a jednotkové velikosti:

$$U = V = \begin{bmatrix} \cos \sigma & -\sin \sigma \\ \sin \sigma & \cos \sigma \end{bmatrix}, \quad (8)$$

matice Σ je diagonální matice se čtverci velikostí vlastních vektorů na hlavní diagonále:

$$\Sigma = \begin{bmatrix} \sigma_1 & 0 \\ 0 & \sigma_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \sqrt{\lambda_1} & 0 \\ 0 & \sqrt{\lambda_2} \end{bmatrix}. \quad (9)$$

Longest Edge

Principem tohoto algoritmu na hledání hlavního směru budovy je totožnost hlavního směru se směrem nejdelší hrany, kdy druhý hlavní směr je na něj kolmý. Následně je budova opět otočena o úhel $-\sigma$ tak, aby hlavní směr byl rovnoběžný s osou. Kolem takto natočené budovy je vytvořen *Min-max box* a znovu otočen zpět o úhel σ .

Weighted Bisector

Metoda Weighted Bisector spočívá v nalezení dvou nejdelších uhlopříček polygonu budovy, je tedy potřeba, aby polygon měl alespoň 4 vrcholy. Tyto dvě uhlopříčky musí být spojnicemi dvou vrcholů polygonu a nesmí být totožné s hranou polygonu. Zároveň nesmí protínat žádnou z hran polygonu, což lze ověřit determinan-
tovým testem. Nechť body $A = [x_A, y_A]$ a $B = [x_B, y_B]$ tvoří uhlopříčku a body $C = [x_C, y_C]$ a $D = [x_D, y_D]$ tvoří hranu budovy. Následně spočítáme determinanty:

$$\begin{aligned}
t_A &= \begin{vmatrix} x_D - x_C & y_D - y_C \\ x_A - x_C & y_A - y_C \end{vmatrix} & t_B &= \begin{vmatrix} x_D - x_C & y_D - y_C \\ x_B - x_C & y_B - y_C \end{vmatrix} \\
t_C &= \begin{vmatrix} x_B - x_A & y_B - y_A \\ x_C - x_A & y_C - y_A \end{vmatrix} & t_D &= \begin{vmatrix} x_B - x_A & y_B - y_A \\ x_D - x_A & y_D - y_A \end{vmatrix}
\end{aligned} \tag{10}$$

Pokud se rovnají znaménka t_A a t_B nebo t_C a t_D , uhlopříčka neprotíná hranu budovy a lze jí použít pro výpočet hlavního směru σ . Ten se spočítá váženým průměrem směrnic dvou nejdelších uhlopříček, kde vahami jsou jejich délky d_1 a d_2 .

$$\sigma = \frac{d_1\sigma_1 + d_2\sigma_2}{d_1 + d_2} \tag{11}$$

Wall Average

Předpokladem tohoto algoritmu jsou pravoúhlé strany objektu, kdy se jedná o vážený průměr úhlu stran, který je poté zmodulován $\frac{\pi}{2}$. Nejprve jsou vypočteny směrnice všech hran jako rozdíl směrnic σ' a σ_i :

$$\Delta\sigma_i = |\sigma_i - \sigma'| \tag{12}$$

Poté se vypočítá zaokrouhlený násobek $\frac{\pi}{2}$:

$$k_i = \frac{2\Delta\sigma_i}{\pi} \tag{13}$$

Následně je vypočten "orientovaný" zbytek po dělení:

$$r_i = \Delta\sigma_i - k_i \frac{\pi}{2} \tag{14}$$

Hlavní směr budovy se nakonec spočítá jako vážený průměr zbytků po dělení, kde vahou jsou délky stran:

$$\sigma = \sigma' + \sum_{i=1}^n \frac{r_i s_i}{s_i} \tag{15}$$

4 Popisy algoritmů formálním jazykem

Pseudokód metody Jarvis Scan

Algorithm 1 *Jarvis Scan*

```

1: inicializuj konvexní obálku  $ch$ 
2: najdi pivota  $q$  s minimální y-souřadnicí
3: najdi bod  $p_x$  s minimální x-souřadnicí
4: inicializuj  $p_j = q, p_{j+1} = [p_x, p_j]$ 
5: přidej bod  $p_j$  do konvexní obálky  $ch$ 
6:
7: dokud  $p_{j+1} \neq q$ :
8:     inicializuj maximální úhel  $\phi_{max}$ 
9:     pro každý vrchol polygonu:
10:         pokud  $p_j \neq polygon[i]$ :
11:             spočítej úhel  $\phi$ 
12:             aktualizuj maximální úhel  $\phi_{max}$ 
13:
14:     přidej vrchol s maximálním úhlem do konvexní obálky  $ch$ 
15:     pokud  $p_j = q$ :
16:         skonči cyklus

```

Pseudokód metody Graham Scan

Algorithm 2 *Graham Scan*

```

1: inicializuj konvexní obálku  $ch$ 
2: najdi pivota  $q$  s minimální y-souřadnicí
3: přidej pivota do konvexní obálky  $ch$ 
4: inicializuj pomocný bod  $v$  pro výpočet úhlů
5: inicializuj slovník, kam se budou ukládat vrcholy s úhly
6:
7: pro každý vrchol polygonu  $p_i$ :
8:     pokud  $p_i = q$ :
9:         pokračuj
10:     spočti úhel  $\omega(v, q, p_i)$ 
11:
12: seřaď vrcholy polygonu podle úhlu  $\omega$  vzestupně
13: pokud existují 2 stejné úhly  $\omega$ , ponech ten odpovídající vrchol, který je dál od  $q$ 
14: přidej vrchol  $p_j$  odpovídající nejmenšímu úhlu  $\omega$  do konvexní obálky ( $j = 0$ )
15:
16: pro zbylé vrcholy seřazené podle úhlu  $\omega$  ( $j > 1$ ):
17:     dokud počet vrcholů v  $ch > 1$  a  $p_j$  leží napravo od hrany tvořené posledními 2 vrcholy v  $ch$ :
18:         odstraň poslední vrchol z  $ch$ 
19:     přidej  $p_j$  do  $ch$ 

```

Pseudokód metody Minimum Area Enclosing/Bounding Rectangle

Algorithm 3 *Minimum Area Enclosing/Bounding Rectangle*

```

1: inicializuj minimální směrnici  $\sigma_{min} = 0$ 
2: vytvoř konvexní obálku  $ch$ 
3: inicializuj  $MMB_{min}$  a spočítej jeho plochu  $area_{min}$ 
4:
5: pro každou hranu konvexní obálky  $ch$ :
6:     spočítej rozdíly souřadnic  $dx, dy$ 
7:     spočítej směrnici  $\sigma$ 
8:     otoč konvexní obálku  $ch$  o  $-\sigma$ 
9:     zkonstruuuj  $MMB$  a spočítej  $area$  rotované konvexní obálky  $ch$ 
10:    pokud  $area < area_{min}$ :
11:        aktualizuj  $area_{min}$ ,  $MMB_{min}$  a  $\sigma_{min}$ 
12:
13:    přeškáluj plochu  $MMB_{min}$  na stejnou plochu jako vstupní budova
14:    proved' zpětnou rotaci  $MMB_{min}$  o  $\sigma_{min}$ 

```

Pseudokód metody Principal Component Analysis

Algorithm 4 *PCA*

```

1: inicializuj seznamy souřadnic  $x, y$ 
2:
3: pro všechny body polygonu  $building$ :
4:     přidej souřadnice bodu do seznamu  $x, y$ 
5:
6: vytvoř matici  $A$ 
7: spočítej kovarianční matici  $C$  z matice  $A$ 
8: proved' singulární rozklad matice  $C$ 
9: spočítej směrnici  $\sigma$  vlastních vektorů matice  $C$ 
10: otoč  $building$  o  $-\sigma$ 
11: spočítej  $MMB$  rotované  $building$ 
12: přeškáluj plochu  $MMB$  na stejnou plochu jako vstupní budova
13: proved' zpětnou rotaci  $MMB$  o  $\sigma$ 

```

Pseudokód metody Longest Edge

Algorithm 5 *Longest Edge*

```

1: inicializuj nejdelší hranu  $longest\_edge = 0$ 
2:
3: pro všechny body polygonu  $building$ :
4:     spočítej délku hrany  $edge\_length$ 
5:
6:     pokud  $edge\_length > longest\_edge$ :
7:         aktualizuj  $longest\_edge$ 
8:         inicializuj vrcholy  $a, b$  nejdelší hrany
9:         spočítej směrnici  $\sigma$  nejdelší hrany
10:        otoč polygon  $building$  o  $-\sigma$ 
11:
12: zkonstruuj  $MMB$  rotované  $building$ 
13: proved' zpětnou rotaci  $MMB$  o  $\sigma$ 
14: přeskáluj plochu  $MMB$  na stejnou plochu jako vstupní budova

```

Pseudokód metody Weighted Bisector

Algorithm 6 *Weighted Bisector*

```

1: pokud má vstupní polygon méně než 4 vrcholy:
2:     vrať prázdný polygon
3:
4: najdi všechny úsečky  $u_{i,j}$  spojující 2 vrcholy polygonu (kromě hran) a spočti jejich délku  $d$ 
5: seřaď úsečky  $u_{i,j}$  podle délky sestupně
6:
7: pro všechny  $u_{i,j}$  (seřazené):
8:     pokud  $u_{i,j}$  neprotíná žádnou hranu polygonu (determinantový test), nalezení validní diagonály:
9:         spočítej směrnici  $\sigma_k$  úsečky  $u_{i,j}$ 
10:
11:         pokud byly nalezeny 2 validní diagonály:
12:             spočítej  $\sigma = \frac{d_1\sigma_1 + d_2\sigma_2}{d_1 + d_2}$ 
13:             otoč polygon o  $-\sigma$ 
14:             spočítej  $MMB$  rotovaného polygonu
15:             přeskáluj plochu  $MMB$  na stejnou plochu jako vstupní polygon
16:             proved' zpětnou rotaci  $MMB$  o  $\sigma$ 
17:             ukonči cyklus

```

Pseudokód metody Wall Average

Algorithm 7 *Wall Average*

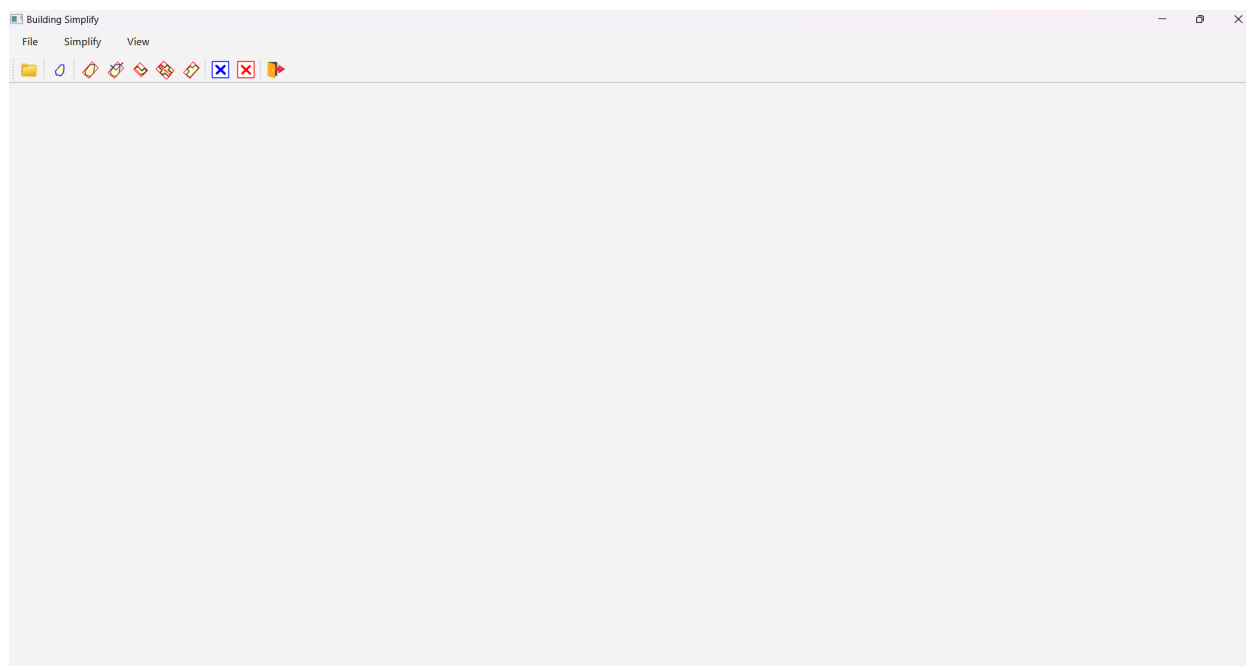
- 1: spočítej rozdíly souřadnic dx_0, dy_0 mezi dvěma prvními po sobě jdoucími body
  - 2: inicializuj celkovou délku hran d_{sum} a rd ("orientované" zbytky po dělení vynásobené délkou hran)
  - 3: spočítej směrnici σ_0 mezi dvěma prvními po sobě jdoucími body
  - 4:
  - 5: **pro** každou hranu:
    - 6: spočítej rozdíly souřadnic dx, dy mezi dvěma po sobě jdoucími body
    - 7: spočítej směrnici σ_i mezi dvěma po sobě jdoucími body
    - 8: spočítej rozdíl směrnic $\Delta\sigma$
    - 9: spočítej k (zaokrouhlený násobek $\frac{\pi}{2}$)
    - 10: spočítej "orientovaný" zbytek po dělení r
    - 11: spočítej vzdálenost d mezi dvěma po sobě jdoucími body
    - 12: aktualizuj rd
    - 13: aktualizuj celkovou délku hran d_{sum}
  - 14:
  - 15: spočítej průměrný úhel σ
  - 16: otoč *building* o $-\sigma$
  - 17: spočítej *MMB* rotované *building*
  - 18: proved' zpětnou rotaci *MMB* o σ
  - 19: přeskáluj plochu *MMB* na stejnou plochu jako vstupní budova
-

5 Aplikace

Po spuštění skriptu *MainForm.py* se otevře okno aplikace. V záložce *File* jsou umístěny funkce *Open* a *Exit*. V další záložce *Simplify* jsou algoritmické funkce *MBR*, *PCA*, *Longest Edge*, *Weighted Bisector*, *Wall Average* a funkce na přepínání metody tvorby konvexní obálky *Jarvis/Graham Scan*. Poslední záložka *View* obsahuje funkce *Clear results* a *Clear all*. Všechny tyto funkce mají ikonku nacházející se na nástrojové liště (Obrázek 4).

Po kliknutí na funkci *Open* se otevře nabídka pro vybrání požadovaného souboru ve formátu *shapefile*, který obsahuje pouze topologicky správné polygony. Jako data pro generalizaci byly využity vrstvy budov tří městských částí Prahy (*Geoportál Praha 2024*). Přesněji se jedná o části Háje, Staré Město a Točná, které jsou přiloženy společně s kódy. Tato data byla ještě upravena v SW ArcGIS Pro, aby testovací data obsahovaly méně budov, jelikož v aplikaci nelze přibližovat. Díky tomu je lépe viditelný rozdíl mezi vstupní a generalizovanou budovou. V aplikaci lze též kreslit svůj vlastní polygon, jestliže není otevřen shapefile soubor.

Kliknutím na funkci *Clear results* se smaže generalizovaná budova (Min-max box). Pro nahrání nebo nakreslení jiného polygonu je zapotřebí spustit funkci *Clear all*. Aplikaci lze ukončit funkcí *Exit* nebo tlačítkem ”křížek” v pravém horním rohu.

Obrázek 4: Ukázka aplikace

6 Dokumentace

Program řešící generalizaci budov pomocí různých metod byl vytvořen v SW Visual Studio Code v jazyce Python. Program se skládá ze tří jednotlivých souborů, které zároveň odpovídají názvům použitých tříd. Celé grafické prostředí výsledné aplikace bylo vytvořeno v SW Qt Designer.

Třída MainForm

Pomocí třídy *MainForm* se spouští celé uživatelské prostředí aplikace. Třída obsahuje načítání ikoněk jednotlivých funkcí a zprostředkovává propojení s ostatními třídami. Třída dále obsahuje tyto funkce:

- **simplifyBuildingCore** - funkce zavolá metody *getBuilding* a třídu *Algorithms*. Dále je nad všemi polygony z metody *getBuilding* zavolána jedna z metod v závislosti na zvoleném parametru. Poté je zavolána metoda *setSimplifyBuilding* a celá aktivní plocha aplikace se aktualizuje. Nakonec funkce zavolá metodu *evaluate* a v dialogovém okně zobrazí přesnost generalizace.
- **simplifyBuildingMBR** - funkce zavolá metodu *simplifyBuildingCore* s parametrem "MBR", která zavolá metodu *createMBR* na vstupní polygony.
- **simplifyBuildingBRPCA** - funkce zavolá metodu *simplifyBuildingCore* s parametrem "BRPCA", která zavolá metodu *createBRPCA* na vstupní polygony.
- **simplifyBuildingLE** - funkce zavolá metodu *simplifyBuildingCore* s parametrem "LE", která zavolá metodu *longestEdge* na vstupní polygony.
- **simplifyBuildingWB** - funkce zavolá metodu *simplifyBuildingCore* s parametrem "WB", která zavolá metodu *weightedBisector* na vstupní polygony.
- **simplifyBuildingWA** - funkce zavolá metodu *simplifyBuildingCore* s parametrem "WA", která zavolá metodu *wallAverage* na vstupní polygony.
- **switchClick** - funkce zavolá metodu *switchMethodCH*.
- **openClick** - funkce zavolá metodu *openFile*.
- **exitClick** - funkce zavolá metodu *exit*.
- **clearAllClick** - funkce zavolá metodu *clearAll*.
- **clearClick** - funkce zavolá metodu *clearRes*.

Třída Draw

Na začátku třídy jsou inicializovány pomocné proměnné. Třída dále obsahuje následující funkce:

- **openFile** - funkce zobrazí systémové okno s možností nahrání souboru ve formátu *shapefile*. Vybraný shapefile přečte a pro jeho zobrazení v okně aplikace zavolá funkci **geomShapefile**.
- **geomShapefile** - funkce vykreslí shapefile, při čemž zpracovává geometrii vstupních dat a upraví souřadnice dat podle velikosti plochy otevřeného okna aplikace.
- **exit** - funkce ukončí aplikační okno.
- **clearAll** - funkce vymaže všechna data (vložená, nakreslená a algoritmem vygenerovaná).
- **clearRes** - funkce vymaže výsledný generalizovaný polygon.
- **mousePressEvent** - funkce zjišťuje souřadnice, na které bylo kliknuto. Tyto souřadnice se rovnají vrcholu kresleného polygonu.
- **paintEvent** - funkce vykreslí nahrané polygony ze shapefilu, nebo vykreslí uživatelem nakresleným polygon. Dále funkce vykreslí výsledný generalizovaný polygon.
- **switchMethodCH** - funkce přepíná metody pro vytvoření konvexní obálky (Jarvis/Graham Scan).
- **getBuilding** - funkce vrací polygony budov jako seznam.
- **setSimplifBuilding** - funkce změní hodnotu proměnné s generalizovanými polygony.
- **getMethodCH** - funkce vrací danou metodu pro vytvoření konvexní obálky (1 = Jarvis Scan, 2 = Graham Scan).

Třída Algorithms

Tato třída obsahuje následující funkce:

- **calculateDistance** - funkce spočítá euklidovskou vzdálenost předaných bodů.
- **get_point_location** - funkce analyzuje vzájemnou polohu bodu a přímky pomocí determinantu pro Half-plane test.
- **get2VectorsAngle** - funkce spočítá velikost úhlu mezi vektorem $\vec{u}$ a vektorem $\vec{v}$ podle vzorce:

$$\cos \omega = \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{\|\vec{u}\| \|\vec{v}\|} \quad (16)$$

- **createCHJ** - funkce zkonstruuje konvexní obálku metodou Jarvis Scan. Vyhodnocení bylo provedeno na základě rovnice (3) v kapitole 3.

- **createCHG** funkce zkonstruuje konvexní obálku metodou Graham Scan. U jednotlivých vrcholů je vyhodnocováno kritérium levotočivosti popsané rovnicí (4) v kapitole 3 za pomoci funkce **get_point_location**.
- **rotate** - funkce otočí polygon o daný úhel $-\sigma/\sigma$. K rotaci byl využit vzorec (5) uvedený v kapitole 3.
- **createMMB** - funkce spočítá min-max box pro daný polygon.
- **getArea** - funkce spočítá plochu pro daný polygonu.
- **resizeRectangle** - funkce přeskáluje generalizovanou budovu podle plochy vstupní budovy. Použité vzorce jsou vypsány v kapitole 3, přesněji byly využity rovnice (1) a (2).
- **createMBR** - funkce kolem konvexní obálky budovy vytvoří obdélník s minimální plochou.
- **createBRPCA** - funkce detekuje natočení budovy pomocí metody PCA. Při implementaci byly využity rovnice (6), (7), (8) a (9) z kapitoly 3.
- **wallAverage** - funkce detekuje natočení budovy pomocí metody Wall Average. Využity přitom byly rovnice (12), (13), (14) a (15) uvedené v kapitole 3.
- **longestEdge** - funkce detekuje natočení budovy pomocí metody Longest Edge.
- **weightedBisector** - funkce detekuje natočení budovy pomocí metody Weighted Bisector. Pro provedení metody byly použity vzorce (10) a (11) z kapitoly 3.
- **normalizeAngle** - funkce normalizuje úhel do intervalu $(-\pi, \pi)$ (v radiánech).
- **evaluate** - funkce slouží k hodnocení efektivity detekce hlavních směrů. Využity k tomu byly rovnice pro výpočet střední hodnoty čtverců úhlových odchylek jednotlivých segmentů:

$$\Delta\sigma = \frac{\pi}{2n} \sqrt{\sum_{i=1}^n (r_i - r)^2}, \quad (17)$$

kde

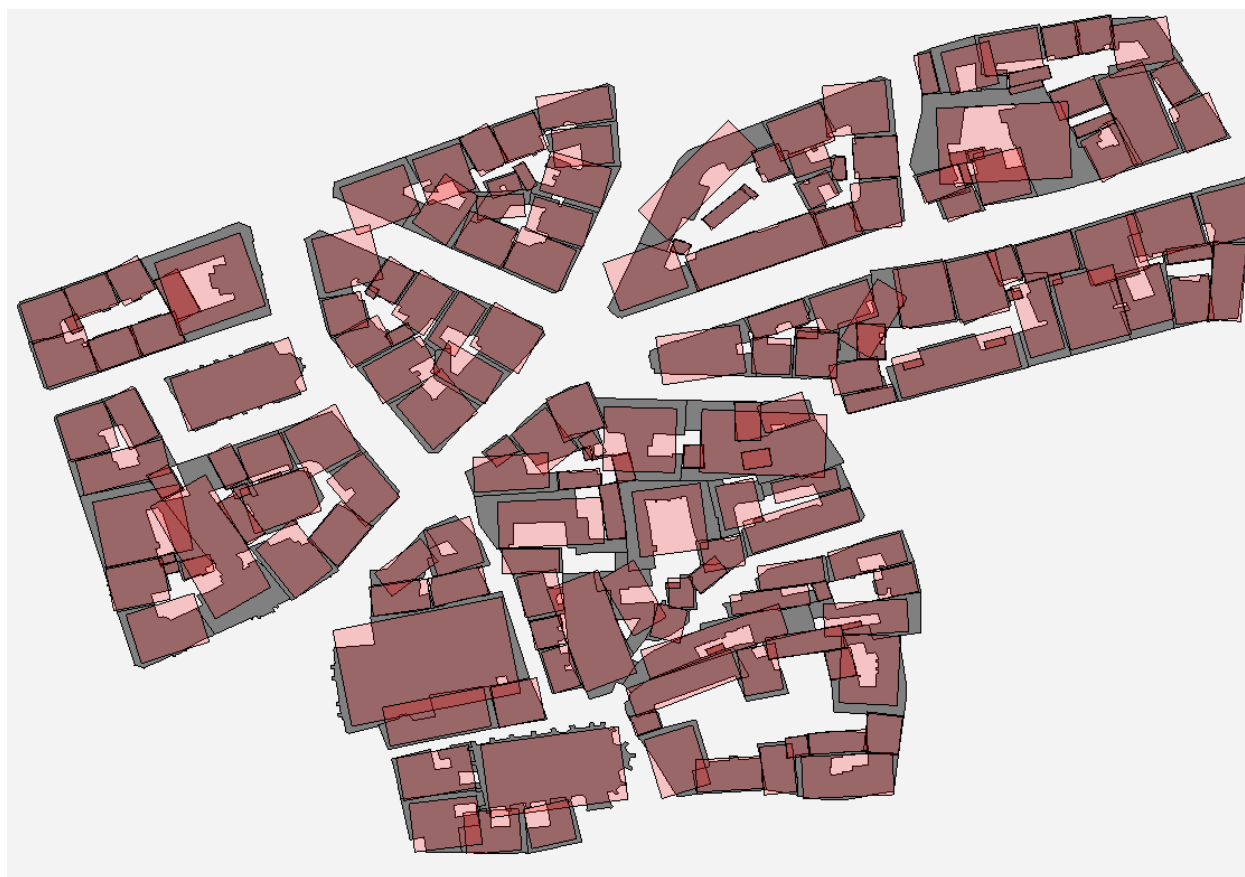
$$\begin{aligned} r_i &= \Delta\sigma_i - k_i \frac{\pi}{2} \\ k_i &= \frac{2\sigma_i}{\pi}. \end{aligned} \quad (18)$$

7 Výsledky

Efektivita detekce hlavních směrů budov, tj. hodnocení generalizačních metod bylo vypočteno pomocí rovnice (17). V tabulce je uvedeno procento budov, pro které platí $\Delta\sigma < 10^\circ$, tedy hlavní směr budovy je téměř rovnoběžný s hranami budovy nebo je na ně kolmý.

Městské části	MBR	PCA	Longest Edge	Weighted Bisector	Wall Average
Staré Město	96,26 %	70,59 %	94,12 %	51,34 %	91,44 %
Háje	99,02 %	81,43 %	99,02 %	69,06 %	99,02 %
Točná	99,06 %	63,12 %	99,06 %	46,56 %	97,81 %
průměr	98,11 %	71,71 %	97,40 %	55,65 %	96,09 %

Nejlepšího hodnocení podle kritérií dosáhl Minimum Area Enclosing/Bounding Rectangle s 98,11 %. Tato metoda poskytuje celkově dobré výsledky. Jediným problémem je zástavba Starého Města, kde mají budovy nepravidelné tvary, při generalizaci dochází nevhodnému k překrývání budov, nicméně takovýto typ zástavby je obecně obtížné generalizovat na LOD0.

Obrázek 5: Generalizované budovy ve Starém Městě metodou MBR

Metody Longest Edge a Wall Average také dosáhly velmi dobrých výsledků. Problematickým místem se pro

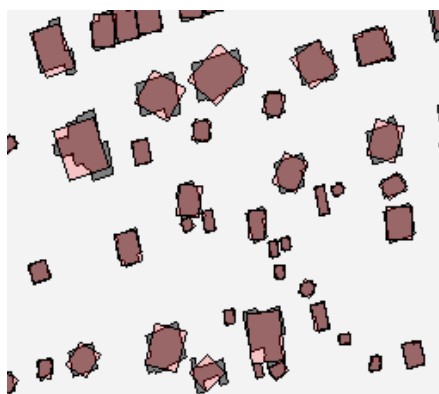

metodu Wall Average ukázaly být budovy s mnoha kratšími hranami, viz Obr. 6.

Obrázek 6: Ukázka nevhodně generalizovaných budov metodou Wall Average (Točná)

Nepříliš dobrých výsledků dosáhla metoda Principal Component Analysis. Při její aplikaci dochází k nevhodnému natočení budov, které mají výstupky.

Obrázek 7: Ukázka nevhodně generalizovaných budov metodou Principal Component Analysis (Točná)

Nejhorších výsledků dosáhla metoda Weighted Bisector. Dochází zde k natáčení budov tak, že hrany generalizované budovy nejsou paralelní s hranami budovy původní.

Obrázek 8: Ukázka nevhodně generalizovaných budov metodou *Weighted Bisector* (Háje)

8 Závěr

V rámci řešení problému generalizace budov LOD0 byly implementovány algoritmy a metody *Minimum Area Enclosing/Bounding Rectangle*, *Principal Component Analysis*, *Longest Edge*, *Weighted Bisector* a *Wall Average*. Jednotlivé analyzované městské části jsou vizualizovány v aplikaci, která zároveň zobrazuje výslednou generalizaci pro každou metodu.

Jako možné vylepšení skriptu by byla možnost přibližování a pohybování se v okně aplikace, aby bylo možné si prohlédnout detailní rozdíl jednotlivých metod generalizace od vstupních budov.

Zdroje

BAYER, T. (2025): Konvexní obálka množiny bodů. Přednáška pro předmět Algoritmy počítačové kartografie, Katedra aplikované geoinformatiky a kartografie, Přírodovědecká fakulta UK [cit. 24.3.2025].

GEEKSFORGEES (2025): Convex Hull using Graham Scan. <https://www.geeksforgeeks.org/convex-hull-using-graham-scan/> [cit. 25.3.2025].

GEEKSFORGEES (2024): Convex Hull using Jarvis' Algorithm or Wrapping. <https://www.geeksforgeeks.org/convex-hull-using-jarvis-algorithm-or-wrapping/> [cit. 25.3.2025].